

Rolnummer 5739
Arrest nr. 120/2014 van 17 september 2014

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van artikel 7, 11°, van de wet van 30 augustus 2013 betreffende de hervorming van de Belgische spoorwegen, ingesteld door de Nationale Unie der Openbare Diensten.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters A. Alen en J. Spreutels, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul, F. Daoût, T. Giet en R. Leysen, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter A. Alen,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van het beroep en rechtspleging*

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 28 oktober 2013 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 29 oktober 2013, heeft de Nationale Unie der Openbare Diensten, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. T. Thys, advocaat bij de balie te Mechelen, beroep tot vernietiging ingesteld van artikel 7, 11°, van de wet van 30 augustus 2013 betreffende de hervorming van de Belgische spoorwegen (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 13 september 2013, tweede editie).

De Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. V. Pertry, advocaat bij de balie te Brussel, heeft een memorie ingediend, de verzoekende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de Ministerraad heeft ook een memorie van wederantwoord ingediend.

Bij beschikking van 18 juni 2014 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers R. Leysen en T. Giet te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 9 juli 2014 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 9 juli 2014 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

Wat de draagwijdte van het beroep en de hoedanigheid van de verzoekende partij betreft

A.1.1. De Nationale Unie der Openbare Diensten (hierna : NUOD) vordert de vernietiging van artikel 7, 11°, van de wet van 30 augustus 2013 betreffende de hervorming van de Belgische spoorwegen (hierna : wet van 30 augustus 2013), dat de samenstelling regelt van de Nationale Paritaire Commissie bij de Belgische spoorwegen.

De NUOD voert aan dat de Onafhankelijke Vakbond voor het Spoorwegpersoneel (hierna : OVS) daarbij wordt gediscrimineerd, omdat uit artikel 7, 11°, d), van de wet van 30 augustus 2013 volgt dat enkel de vakorganisaties die zijn aangesloten bij een interprofessionele organisatie die zitting heeft in de Nationale Arbeidsraad, leden kunnen afvaardigen in die Nationale Paritaire Commissie.

A.1.2. In het verzoekschrift stelt de NUOD op te treden « voor haar onderafdeling zijnde de Onafhankelijke Vakbond voor het Spoorwegpersoneel ».

Tevens verklaart de NUOD dat « de OVS, zijnde de onafhankelijke vakbond van het spoorwegpersoneel, dewelke een onderafdeling vormt van verzoekster en die in rechte door verzoekster vertegenwoordigd wordt, [...] een organisatie [is] die bij de N.M.B.S. sinds 1996 het statuut van aangenomen syndicale organisatie geniet ».

A.2. De Ministerraad voert aan dat het beroep niet ontvankelijk is wegens miskennen van het beginsel « *nul ne plaide par procureur* ».

De Ministerraad merkt op dat de NUOD en de OVS twee afzonderlijke feitelijke verenigingen zijn die elk beschikken over eigen statuten en organen die hun respectieve vereniging kunnen vertegenwoordigen. Bij gebrek aan een wettelijk geregelde vertegenwoordiging kan de enige vereniging niet optreden voor de andere.

Nu de NUOD, als enige verzoekende partij, het beroep niet instelt uit eigen naam en voor eigen rekening, maar uitsluitend optreedt voor de OVS, miskent het beroep volgens de Ministerraad het voormelde beginsel.

A.3. De verzoekende partij antwoordt dat zij als koepelorganisatie steeds de belangen van haar deelorganisatie OVS heeft verdedigd.

Zij merkt op dat uit arresten van de Raad van State van 15 juni 1993 (nr. 43.313) en 21 februari 1996 (nr. 58.281), die bij het verzoekschrift zijn gevoegd, blijkt dat zij al meer dan twintig jaar de vertegenwoordiger in rechte is in de disputen die door de OVS worden opgeworpen, en dat er daarover nog nooit een probleem van ontvankelijkheid is gerezen.

De NUOD verklaart dat zij de vordering uit eigen naam en voor eigen rekening heeft ingesteld en dat zij de leden van de OVS wel degelijk in rechte kan vertegenwoordigen.

Artikel 4 van de statuten van de NUOD bepaalt immers dat zij als doel heeft de beroepsbelangen en de economische en sociale belangen te behartigen van al de personeelsleden die zij vertegenwoordigt, dus ook die van de OVS die overeenkomstig haar statuten bij de NUOD aangesloten is.

De NUOD voegt als bijlage bij haar memorie van antwoord een uittreksel uit een proces-verbaal van een vergadering van haar uitvoerend bureau van 21 november 2013, waaruit blijkt dat dit bureau toen heeft beslist de procedure te starten en Luc Pauwels (voorzitter van de OVS) heeft gemachtigd die beslissing uit te voeren. Tevens is een door de voorzitter van de NUOD ondertekende verklaring gevoegd waarin deze bevestigt dat het uitvoerend bureau op 21 november 2013 heeft beslist Luc Pauwels te belasten met « het indienen van een bezwaarschrift bij het Grondwettelijk Hof omwille van het niet opnemen van de OVC-SIC, sector spoor van de NUOD, bij de Nationale Paritaire Commissie binnen de nieuwe structuur van de NMBS ».

A.4. De Ministerraad repliceert dat de NUOD slechts als formele procespartij optreedt maar in werkelijkheid voor rekening en op instructie van de OVS handelt.

Volgens de Ministerraad blijkt de verzoekende partij op twee paarden te wedden. In haar memorie van antwoord beweert de NUOD plots dat het beroep wel uit eigen naam en voor eigen rekening werd ingesteld.

De Ministerraad stelt dat in geen van de aangehaalde procedures voor de Raad van State de (on)bevoegdheid van de NUOD om voor de OVS in rechte te treden is opgeworpen en dat uit die arresten geen argument voor de huidige procedure kan worden geput.

De Ministerraad vraagt zich af of het beroep dat de NUOD, optredend voor de OVS, heeft ingesteld, hangende dat beroep kan worden gewijzigd in die zin dat het enkel en alleen de NUOD is die zou optreden als partij voor het Hof, met het oogmerk de niet-ontvankelijkheid van het beroep te vermijden.

De Ministerraad merkt daarbij op dat het uittreksel van het proces-verbaal van de vergadering van het uitvoerend bureau van de NUOD dateert van 21 november 2013, dat is een maand nadat het verzoekschrift werd ingediend.

De Ministerraad is van mening dat in zulk een geval de NUOD een nieuw verzoekschrift had moeten indienen. De Ministerraad besluit dat het beroep, in zoverre het door de NUOD werd ingesteld, niet ontvankelijk is.

Wat de beslissing om het beroep in te stellen betreft

A.5. Bij het verzoekschrift zijn de statuten van de NUOD en van de OVS gevoegd, alsook een document, gedateerd op 21 oktober 2013, waarin François Goris (voorzitter van de NUOD) verklaart Luc Pauwels (voorzitter van de OVS) te machtigen « om namens het OVS-SIC vorderingen in te stellen in naam van de NUOD ».

A.6. De Ministerraad voert aan dat het beroep niet ontvankelijk is bij gebrek aan bewijs van de beslissing om het beroep in te stellen.

Volgens de Ministerraad blijkt uit de rechtspraak van het Hof dat dit bewijs nodig is om na te gaan of de beslissing om het beroep in te stellen door het bevoegde orgaan van de rechtspersoon is genomen. Die vereiste geldt volgens de Ministerraad ook voor feitelijke verenigingen, die evenzeer als rechtspersonen hun statuten moeten naleven.

De Ministerraad is van mening dat de machtiging door de voorzitter van de NUOD om « vorderingen » in te stellen, niet kan worden beschouwd als een geldige beslissing om een beroep in te stellen tot vernietiging van een wetskrachtige bepaling, meer bepaald van artikel 7, 11°, van de wet van 30 augustus 2013.

A.7. De NUOD refereert aan de beslissing van haar uitvoerend bureau van 21 november 2013.

Volgens het proces-verbaal van die vergadering is beslist een bezwaarschrift neer te leggen bij het Grondwettelijk Hof tegen het gegeven dat de OVS, in tegenstelling tot het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, niet in de Nationale Paritaire Commissie is opgenomen. Luc Pauwels, voorzitter van de OVS, wordt daarmee belast.

De NUOD merkt op dat haar reglement niet bepaalt door wie of hoe de beslissing om in rechte te treden moet worden genomen en dat die beslissing toekomt aan het uitvoerend comité.

De NUOD verklaart dat zij de procedure zelf heeft ingezet en niet de OVS, en dat haar raadsman de NUOD vertegenwoordigt en over het mandaat *ad litem* beschikt.

A.8. De Ministerraad repliceert dat de verzoekende partij nalaat het bewijs voor te leggen van de beslissing om het beroep in te stellen, als bedoeld in artikel 7, derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof.

Volgens de Ministerraad kan de volmacht die bij het verzoekschrift was gevoegd, niet gelden als het bewijs van een beslissing om bij het Hof een beroep tot vernietiging in te stellen.

Er wordt wel een proces-verbaal voorgelegd van de vergadering van het uitvoerend bureau van 21 november 2013, maar dit dateert van na het indienen van het verzoekschrift. Voor zover dat document toch zou kunnen gelden als beslissing om het beroep in te stellen, blijkt het niet ondertekend te zijn door de leden van dat bureau, zodat het nog steeds niet mogelijk is na te gaan of die beslissing werd genomen met inachtneming van de statuten.

Volgens de Ministerraad kan het euvel niet worden rechtgezet door een « bevestigende beslissing » van de voorzitter van de NUOD van 18 februari 2014, waarin wordt gesteld « dat de heer Luc Pauwels, voorzitter

OVS-SIC, namens de NUOD belast werd met het indienen van een bezwaarschrift bij het Grondwettelijk Hof ». De voorzitter beschikt immers niet over de vereiste hoedanigheid om de NUOD in rechte te vertegenwoordigen.

Wat het belang betreft

A.9. De Ministerraad is voorts van mening dat de verzoekende partij niet doet blijken van het rechtens vereiste belang om een beroep tot vernietiging in te stellen.

Volgens de Ministerraad komt het niet aan de NUOD toe om als « koepelorganisatie » het individueel belang van een van haar leden, de OVS, te behartigen.

Bovendien kan de vernietiging niet het voordeel opleveren dat wordt beoogd, aangezien het beroep is beperkt tot de voorwaarde van vertegenwoordiging in de Nationale Arbeidsraad en niet tegen de voorwaarde dat de vakorganisatie ook interprofessioneel moet zijn.

De NUOD is wel op haar beurt lid van een interprofessionele organisatie, meer bepaald de Nationale Unie van Onafhankelijke Syndicaten (hierna : NUOS), die niet in de Nationale Arbeidsraad is vertegenwoordigd, maar de Ministerraad kan enkel vaststellen dat de NUOS het niet opportuun heeft geacht een beroep in te stellen.

A.10. De NUOD antwoordt dat zij krachtens artikel 4 van haar statuten tot doel heeft de beroepsbelangen en de economische en sociale belangen te behartigen van al de personeelsleden die zij vertegenwoordigt, dus ook die van de OVS, die overeenkomstig haar statuten bij de NUOD aangesloten is.

Volgens de NUOD bestaat haar belang in een gelijke behandeling van alle aangenomen vakorganisaties binnen de NMBS.

A.11. De Ministerraad repliceert dat het belang van de verzoekende partij de *actio popularis* niet overstijgt in zoverre haar belang beperkt is tot het individuele belang van een van haar leden, namelijk de OVS.

Ten gronde

A.12. De NUOD zet allereerst uiteen dat er binnen de NMBS, enerzijds, vakorganisaties bestaan die zijn « erkend » (de Algemene Centrale der Openbare Diensten (ACOD) en de Christelijke Vakbond van Communicatiemiddelen en Cultuur (CVCC)) en, anderzijds, vakorganisaties die zijn « aangenomen » (het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt (VSOA) en de OVS).

De erkende vakorganisaties zijn vertegenwoordigd in de raad van bestuur en de aangenomen vakorganisaties niet.

De Nationale Paritaire Commissie wordt samengesteld uit 13 leden van de raad van bestuur en 13 leden van de vakorganisaties. Een advies van de Nationale Paritaire Commissie komt grotendeels neer op een advies van de vakorganisaties die zitting hebben in die Commissie, aangezien de vakorganisaties de enigen zijn die niet in de raad van bestuur vertegenwoordigd zijn.

De invloed van de vakorganisaties in de Nationale Paritaire Commissie is volgens de NUOD dan ook groot. De Nationale Paritaire Commissie is opgericht als een klankbord voor de vakorganisaties, zonder dat die in de raad van bestuur moesten worden opgenomen. Als men dan voorziet in een klankbord voor de vakorganisaties, is het logisch dat alle vakorganisaties daarin worden opgenomen.

A.13. Voor de NUOD is het onaanvaardbaar dat één vakorganisatie, de OVS, wordt uitgesloten uit de Nationale Paritaire Commissie, hoewel zij even representatief is als een van de andere drie vakorganisaties (VSOA).

Beide vakorganisaties zijn « aangenomen » en hebben ongeveer evenveel leden. De aanhang bij de OVS bij stakingen is voldoende groot om een ernstige invloed te hebben, terwijl dat minder het geval is bij het VSOA.

Volgens de NUOD is bewust een constructie opgezet waardoor het VSOA deel kon uitmaken van de Nationale Paritaire Commissie maar de OVS niet, aan de hand van het criterium van het aangesloten zijn bij een interprofessionele organisatie die zitting heeft in de Nationale Arbeidsraad.

A.14. De NUOD voert aan dat zodoende de artikelen 10 en 11 van de Grondwet zijn geschonden.

De NUOD refereert aan twee arresten van de Raad van State (RvSt, 15 juni 1993, nr. 43.313, en 21 februari 1996, nr. 58.281) waarin dat rechtscollege oordeelde dat het voormelde criterium discriminerend is. De NUOD verwijst bovendien naar het arrest van het Hof nr. 111/2002 van 26 juni 2002.

Volgens de NUOD wordt geen rekening gehouden met de eigenlijke representativiteit van de vakorganisaties, in strijd met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Als het VSOA niet voldoende representatief is, zou het geen zitting mogen hebben in de Nationale Paritaire Commissie. Als het VSOA blijkbaar voldoende representatief wordt geacht, geldt hetzelfde voor de OVS, die ongeveer evenveel leden heeft en evenzeer is « aangenomen ».

De NUOD is derhalve van mening dat zij en haar leden aldus op onevenredige wijze worden geraakt, nu enkel de OVS niet is vertegenwoordigd in de Nationale Paritaire Commissie.

A.15. De NUOD herinnert eraan dat België heeft ingestemd met het Europees Sociaal Handvest. In artikel 5 daarvan wordt het recht erkend van werknemers om zich te organiseren voor de bescherming van hun belangen en artikel 6 erkent het recht op paritair overleg tussen werkgevers en werknemers en het recht om collectief op te treden in geval van belangenconflicten.

Volgens de NUOD worden die regels niet nageleefd door de bestreden bepaling.

A.16. De NUOD besluit dat zij en haar leden worden gediscrimineerd en dat de bestreden bepaling moet worden vernietigd.

A.17. De Ministerraad voert allereerst aan dat het beroep gedeeltelijk niet-ontvankelijk is, nu de vernietiging wordt gevorderd van artikel 7, 11°, van de wet van 30 augustus 2013, terwijl enkel grieven zijn gericht tegen de *littera d*) daarvan.

Bovendien zijn de grieven dan nog beperkt tot de woorden « van de in de Nationale Arbeidsraad vertegenwoordigde ».

A.18. Volgens de Ministerraad is het beroep voorts niet ontvankelijk in zoverre niet alleen de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet wordt aangevoerd, maar ook melding wordt gemaakt van de artikelen 5 en 6 van het Europees Sociaal Handvest, zonder dat wordt uiteengezet in welk opzicht die bepalingen zijn geschonden.

A.19. De Ministerraad refereert aan de arresten van het Hof nrs. 71/92, 116/2001, 70/2003 en 79/2003 en maakt daaruit op dat het legitiem is om bij de organisatie van het collectief overleg de gesprekspartners te selecteren. In het licht van dat doel kan worden vereist dat de vakorganisatie moet zijn aangesloten bij een vakorganisatie die zitting heeft in de Nationale Arbeidsraad.

A.20. De Ministerraad voert aan dat vakorganisaties die niet vertegenwoordigd zijn op het niveau van de Nationale Arbeidsraad, niet vergelijkbaar zijn met vakorganisaties die dat wel zijn, in het kader van een wetskrachtige bepaling die ertoe strekt de sociale dialoog tussen representatieve en legitieme gesprekspartners te organiseren.

A.21. De Ministerraad betoogt dat het onderscheid tussen die categorieën in ieder geval objectief is. Hij verwijst naar de parlementaire voorbereiding (*Parl. St.*, Kamer, 2012-2013, DOC 53-2893/001, pp. 26-27) en besluit dat met het onderscheid een legitiem doel wordt nagestreefd.

A.22. De Ministerraad is van mening dat het verschil in behandeling ook pertinent en redelijk verantwoord is.

Aan het sociaal overleg in de Nationale Paritaire Commissie nemen vakorganisaties deel die niet enkel rekening houden met de belangen van het personeel bij de Belgische spoorwegen, maar ook met de belangen van de werknemers in het algemeen. Zij houden ook rekening met de permanente sociale dialoog met de andere interprofessionele organisaties op andere niveaus van het economische leven, met inbegrip van de Nationale Arbeidsraad. Dat is essentieel voor de sociale vrede en voor het goed functioneren van het economische leven.

De Ministerraad wijst erop dat het vereiste van vertegenwoordiging in de Nationale Arbeidsraad aansluit bij de band die reeds bestaat tussen de publieke sector en de Nationale Arbeidsraad.

Hij herhaalt dat het Hof reeds oordeelde dat het selecteren van gesprekspartners met als bedoeling een permanente en doeltreffende sociale dialoog te verzekeren teneinde de sociale vrede te bewaren, niet onevenredig is met dat doel.

Weliswaar zijn niet alle vakorganisaties die actief zijn bij het Belgische spoor zo georganiseerd dat zij thans rechtstreeks of onrechtstreeks zijn vertegenwoordigd in de Nationale Arbeidsraad. Dat is ook in andere sectoren van het bedrijfsleven het geval.

A.23. De Ministerraad merkt op dat geen enkele wettelijke regel of beginsel gebiedt dat aan alle vakorganisaties dezelfde rechten worden verleend. Hij refereert in dat verband aan de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM, 27 oktober 1975, *Nationale Unie van de Belgische Politiediensten t. België*, en 6 februari 1976, *Zweeds verbond van treinbestuurders t. Zweden*).

Volgens de Ministerraad is het niet omdat de wetgever een bepaalde samenstelling van de Nationale Paritaire Commissie voorschrijft, die bovendien gerechtvaardigd is door en aansluit bij de algemene sociaaleconomische architectuur van het bedrijfsleven, dat daarmee afbreuk wordt gedaan aan de rechten van vakorganisaties.

Bovendien kunnen vakorganisaties die niet zijn aangesloten bij een in de Nationale Arbeidsraad vertegenwoordigde op nationaal vlak georganiseerde interprofessionele organisatie van werknemers, ten volle hun activiteiten als vakorganisatie ontplooien, zelfs als zij niet erkend zijn. De « aangenomen » vakorganisaties beschikken over alle vakbondsattributies, behalve die inzake de sociale dialoog, die zijn voorbehouden aan de erkende vakorganisaties.

De Ministerraad besluit dat de bestreden bepaling geen afbreuk doet aan de vakbondsvrijheid. Er moet een onderscheid gemaakt worden tussen de vrijheid van vereniging en het toekennen van bepaalde bevoegdheden aan bepaalde vakorganisaties.

Volgens de Ministerraad heeft de NUOD zelf gekozen voor een bepaalde organisatie en voldoet zij daardoor niet aan de vereisten voor een vertegenwoordiging in de Nationale Paritaire Commissie.

A.24. De Ministerraad stelt dat de bestreden bepaling enkel ervoor zorgt dat een gecoördineerd optreden mogelijk wordt. Dat is essentieel, rekening houdend met het belang van de Belgische spoorwegen voor de andere economische sectoren.

Volgens de Ministerraad toont de opmerking van de verzoekende partij dat haar aanhang bij de OVS bij stakingen voldoende groot is om een ernstige invloed te hebben, juist aan dat het belangrijk is om in de Nationale Paritaire Commissie enkel vakorganisaties toe te laten die de nodige verantwoordelijkheidszin hebben en die in staat zijn de belangen van alle werknemers van de privé- en publieke sector te behartigen.

A.25. Naar de mening van de Ministerraad kan uit het door de verzoekende partij aangehaalde arrest van de Raad van State van 15 juni 1993 (nr. 43.313) niet worden afgeleid dat de voorwaarde van vertegenwoordiging in de Nationale Arbeidsraad niet pertinent zou zijn. De band met de Nationale Arbeidsraad vormt een doeltreffende manier om de aansluiting bij de sociale infrastructuur van de privésector te waarborgen.

De overwegingen van de Raad van State zijn vandaag niet meer relevant, vanwege de gewijzigde omstandigheden.

Volgens de Ministerraad geldt dat ook voor het arrest van de Raad van State van 21 februari 1996 (nr. 58.281), dat overigens geen betrekking heeft op de vertegenwoordiging in de Nationale Paritaire Commissie, maar op het statuut van « aangenomen » vakorganisatie.

A.26. De Ministerraad benadrukt dat het Hof in zijn arrest nr. 79/2003 van 11 juni 2003 oordeelde dat het niet discriminerend is van de vakorganisaties te vereisen dat zij, om zitting te hebben in het strategisch comité van de NMBS, aangesloten moeten zijn bij een interprofessionele organisatie die zitting heeft in de Nationale Arbeidsraad.

Volgens het Hof moet wel een voldoende vertegenwoordiging worden gewaarborgd van de vakorganisaties van de NMBS, maar impliceert dat niet dat alle vakorganisaties met personeelsleden van de NMBS moeten zijn vertegenwoordigd.

De Ministerraad stelt dat de wetgever daarmee heeft rekening gehouden. De vertegenwoordiging in de Nationale Arbeidsraad is immers niet voldoende om een vertegenwoordiger te hebben in de Nationale Paritaire Commissie: de vakorganisatie moet ook vertegenwoordigd zijn in de infrastructuurbeheerder, de spoorwegonderneming en « HR Rail ».

Er wordt geen bijkomende representativiteitsvoorwaarde opgelegd omdat de vertegenwoordiging in de Nationale Arbeidsraad een voldoende blijk van representativiteit is.

A.27. De Ministerraad stipt aan dat ook rekening moet worden gehouden met de andere bepalingen van artikel 7, 11°, van de wet van 30 augustus 2013. *Littera e)* daarvan bepaalt dat de overige leden van de Nationale Paritaire Commissie worden « benoemd door de erkende syndicale organisaties in de zin van het statuut van het personeel van HR Rail naar evenredigheid van het aantal bijdragende leden van elk van deze syndicale organisaties bij de infrastructuurbeheerder, de spoorwegonderneming en HR Rail samen ».

Een van de voorwaarden om het statuut van erkende organisatie te verkrijgen, is dat de organisatie een aantal betalende leden moet tellen van minstens 10 pct. van het totale aantal statutaire personeelsleden.

A.28. De Ministerraad besluit dat de bestreden bepaling de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet schendt en dat het beroep dient te worden verworpen.

A.29. De NUOD, die in haar memorie van antwoord grotendeels het verzoekschrift overneemt, stelt vast dat de Ministerraad erkent dat het VSOA net zoals de OVS geen « erkende » maar een « aangenomen » vakorganisatie is en dat niettegenstaande de evenwaardige representativiteit een onderscheid wordt gemaakt op basis van de vertegenwoordiging in de Nationale Arbeidsraad.

De NUOD merkt ook op dat de Nationale Arbeidsraad is opgericht voor de privésector en niet voor de publieke sector.

De NUOD erkent dat het beroep enkel is gericht tegen *littera d)*, van artikel 7, 11°, van de wet van 30 augustus 2013.

A.30. De Ministerraad repliceert dat de NUOD nog enkel opmerkingen maakt over de gelijke representativiteit van de OVS en het VSOA en alludeert op een verleden van gelijke behandeling binnen en door de NMBS. Volgens de Ministerraad doen die opmerkingen in het licht van de bestreden bepaling niet ter zake.

De Ministerraad herinnert eraan dat elke vakorganisatie vrij is zich te organiseren en dat elk personeelslid vrij is zich aan te sluiten bij een vakorganisatie naar keuze. Dat sommigen anders of niet vertegenwoordigd zijn, is een louter gevolg van de actieve en passieve vakbondsvrijheid.

- B -

Ten aanzien van de bestreden bepaling

B.1.1. De Nationale Unie der Openbare Diensten (hierna : NUOD) vordert de vernietiging van artikel 7, 11°, van de wet van 30 augustus 2013 betreffende de hervorming van de Belgische spoorwegen (hierna : wet van 30 augustus 2013), dat bepaalt :

« In het kader van de machtiging verleend overeenkomstig artikel 3, § 1, 3°, kan de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad :

[...]

11° de samenstelling van de Nationale Paritaire Commissie wijzigen, zodat zij zal bestaan uit zesentwintig leden, met name :

a) drie leden benoemd door de raad van bestuur van HR Rail, waaronder in ieder geval de voorzitter van de raad van bestuur van HR Rail, die van rechtswege voorzitter van de Nationale Paritaire Commissie zal zijn, en de algemeen directeur van HR Rail;

b) vijf leden benoemd door de raad van bestuur van de infrastructuurbeheerder;

c) vijf leden benoemd door de raad van bestuur van de spoorwegonderneming;

d) één lid benoemd door elk van de in de Nationale Arbeidsraad vertegenwoordigde op nationaal vlak opgerichte interprofessionele organisaties van werknemers, die ook in de infrastructuurbeheerder, in de spoorwegonderneming en in HR Rail zijn vertegenwoordigd;

e) de overige leden benoemd door de erkende syndicale organisaties in de zin van het statuut van het personeel van HR Rail naar evenredigheid van het aantal bijdragende leden van elk van deze syndicale organisaties bij de infrastructuurbeheerder, de spoorwegonderneming en HR Rail samen ».

B.1.2. De NUOD voert in een enig middel aan dat de bestreden bepaling onbestaanbaar zou zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat enkel vakorganisaties die zijn aangesloten bij een interprofessionele organisatie die zitting heeft in de Nationale

Arbeidsraad, leden kunnen afvaardigen in die Nationale Paritaire Commissie, waardoor een van haar onderafdelingen, namelijk de Onafhankelijke Vakbond voor het Spoorwegpersoneel (hierna : OVS), wordt uitgesloten.

In haar memorie van antwoord beperkt de verzoekende partij het beroep tot *littera d*), van artikel 7, 11°, van de wet van 30 augustus 2013.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

B.2. De Ministerraad voert aan dat het beroep tot vernietiging om meerdere redenen niet ontvankelijk is : de NUOD zou optreden als vertegenwoordiger van de OVS, zodat afbreuk wordt gedaan aan het beginsel « *nul ne plaide par procureur* », er zou geen geldige beslissing zijn om het beroep in te stellen en de NUOD zou niet het rechtens vereiste belang hebben om voor het Hof in rechte te treden.

B.3.1. Naar luid van artikel 2, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof dient de verzoekende partij voor het Hof een natuurlijke persoon of een rechtspersoon te zijn die doet blijken van een belang.

B.3.2. Vakorganisaties, zoals de NUOD, die feitelijke verenigingen zijn, hebben in beginsel niet de vereiste bekwaamheid om voor het Hof een beroep tot vernietiging in te stellen. Anders is het wanneer zij optreden in aangelegenheden waarvoor zij wettelijk als afzonderlijke entiteiten worden erkend en wanneer, terwijl zij wettelijk als dusdanig zijn betrokken bij de werking van overheidsdiensten, de voorwaarden zelf voor hun betrokkenheid bij die werking in het geding zijn.

B.3.3. In zoverre zij in rechte treden ter vernietiging van bepalingen die tot gevolg hebben dat aan hun prerogatieven wordt geraakt, moeten zulke organisaties voor de toepassing van artikel 2, 2°, van de voormelde bijzondere wet van 6 januari 1989 met een persoon worden gelijkgesteld.

B.3.4. Te dezen is niet betwist dat de NUOD als vakvereniging betrokken is bij de werking van overheidsdiensten en dat de voorwaarden voor haar betrokkenheid bij die werking in het geding zijn, nu een van haar onderafdelingen wordt geweerd uit een federaal orgaan voor overleg tussen werkgevers en werknemers over personeelsaangelegenheden.

B.3.5. Luidens artikel 4 van haar statuten heeft de verzoekende partij als doel de beroepsbelangen en de economische en sociale belangen te verdedigen en te behartigen van al de personeelsleden die zij vertegenwoordigt.

Uit de loutere vaststelling dat een andere vereniging, meer bepaald een onderafdeling van de verzoekende partij, deels dezelfde belangen behartigt, kan niet worden afgeleid dat de verzoekende partij als volmachtdrager van die andere vereniging zou optreden.

B.4.1. Zoals een rechtspersoon, krachtens artikel 7, derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, dient een feitelijke vereniging, in beginsel, op het eerste verzoek van het Hof, het bewijs voor te leggen van de beslissing om het beroep in te stellen, zodat het Hof kan nagaan of het beroep tijdig en door het bevoegde orgaan is ingesteld.

B.4.2. Het verzoekschrift is te dezen ondertekend door de advocaat van de verzoekende partij.

Krachtens artikel 440, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek verschijnt de advocaat als gevolmachtigde van de partij zonder dat hij van enige volmacht moet doen blijken, behalve indien de wet een bijzondere lastgeving eist.

Met betrekking tot die bepaling oordeelde het Hof van Cassatie :

« Artikel 440, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek, dat eveneens van toepassing is in strafzaken, bepaalt dat de advocaat verschijnt als gevolmachtigde van de partij zonder dat hij van enige volmacht moet doen blijken, behalve indien de wet een bijzondere lastgeving vereist. Met uitzondering van het laatste geval, wordt de advocaat die voor een rechtscollege van de rechterlijke orde een akte van rechtspleging verricht en zich ertoe beperkt te verklaren dat hij optreedt in naam van een rechtspersoon die genoegzaam geïdentificeerd is door de opgave van zijn benaming, zijn rechtskarakter en zijn maatschappelijke zetel, wettelijk vermoed daartoe een regelmatige lastgeving van het bevoegde orgaan van die rechtspersoon te hebben gekregen.

Dit vermoeden is weerlegbaar.

Een partij is gerechtigd op te werpen dat de beslissing om een akte van rechtspleging te verrichten, niet goedgekeurd is door de organen van de rechtspersoon en niet van hem uitgaat, maar zij moet haar opwerping aannemelijk maken » (Cass., 9 januari 2007, *Arr. Cass.*, 2007, nr. 11; in dezelfde zin reeds : Cass., 9 februari 1978, *Arr. Cass.*, 1978, p. 688, en Cass., 17 april 1997, *Arr. Cass.*, 1997, nr. 189).

B.4.3. Bij zijn arrest nr. 42/98 van 22 april 1998 heeft het Hof vastgesteld dat de interpretatie van het Hof van Cassatie verschilde van die van de Raad van State.

De Raad van State aanvaardde weliswaar dat de advocaat niet van enige volmacht moest doen blijken, maar hij verwierp het daaraan verbonden vermoeden dat het bevoegde orgaan van de rechtspersoon tijdig en rechtsgeldig had beslist om in rechte te treden.

Het Hof oordeelde dat het daaruit voortvloeiende verschil in behandeling bestaanbaar was met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet :

« Het verschil van interpretatie vindt een verklaring in de specifieke kenmerken van het objectieve contentieux dat aan de Raad van State is toevertrouwd : de Raad van State past een inquisitoriale procedure toe; hij ontvangt de beroepen die zijn ingesteld ter verdediging van collectieve belangen; hij kan, bij arresten die een absoluut gezag van gewijsde hebben, met terugwerkende kracht akten en reglementen van administratieve overheden vernietigen.

Die eigen kenmerken van het aan de Raad van State toevertrouwde contentieux verantwoordt dat hij artikel 440, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek anders interpreteert en dat hij nagaat of het bevoegde orgaan van de rechtspersoon, zelfs als die persoon door een advocaat wordt vertegenwoordigd, binnen de voorgeschreven termijn en met inachtneming van de regels van vertegenwoordiging die erop betrekking hebben, de beslissing heeft genomen om het beroep in te stellen ».

B.4.4. Artikel 7, 5°, van de wet van 20 januari 2014 houdende hervorming van de bevoegdheid, de procedureregeling en de organisatie van de Raad van State heeft artikel 19 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State aangevuld met het volgende lid :

« Behoudens bewijs van het tegendeel, wordt de advocaat verondersteld gemandateerd te zijn door de handelingsbekwame persoon die hij beweert te vertegenwoordigen ».

De parlementaire voorbereiding vermeldt hieromtrent :

« Het lijkt wenselijk om terug te keren naar een interpretatie van artikel 440 van het Gerechtelijk Wetboek, die gedeeld wordt door het Hof van Cassatie en de Raad van State. Deze interpretatie belet niet dat een partij in het geschil de regelmatigheid van de beslissing om te handelen zou betwisten. Maar het behoort die partij, *in casu* dan toe dit door alle mogelijke rechtsmiddelen te bewijzen » (*Parl. St.*, Senaat, 2012-2013, nr. 5-2277/1, p. 19).

B.4.5. Artikel 3 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State somt de stukken op die bij het verzoekschrift moeten worden gevoegd. Artikel 1 van het koninklijk besluit van 28 januari 2014 tot wijziging van diverse besluiten betreffende de procedure voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft artikel 3, 4°, van het voormelde besluit van de Regent vervangen door de volgende bepaling :

« 4° indien zij een rechtspersoon is, een afschrift van haar gepubliceerde statuten en van haar gecoördineerde geldende statuten en, indien deze rechtspersoon niet door een advocaat wordt vertegenwoordigd, een afschrift van de akte van aanstelling van haar organen, alsmede het bewijs dat het daartoe bevoegde orgaan beslist heeft in rechte te treden ».

Uit het verslag aan de Koning blijkt dat artikel 3, 4°, van het besluit van de Regent werd gewijzigd « om rekening te houden met de invoering bij de wet van 20 januari 2014 van het mandaat *ad litem*. Het voorleggen van de statuten van de rechtspersoon blijft in elk geval vereist. Dit is niet het geval voor de andere stukken, wanneer deze rechtspersoon vertegenwoordigd wordt door een advocaat » (*Belgisch Staatsblad*, 3 februari 2014, p. 9081).

B.4.6. De wetgever heeft klaarblijkelijk geoordeeld dat de bijzondere aard van het aan de Raad van State toevertrouwde contentieux de toepassing van het mandaat *ad litem*, zoals geïnterpreteerd door het Hof van Cassatie, niet in de weg staat.

In het licht van de door de wetgever nagestreefde eenvormigheid inzake de draagwijdte van het mandaat *ad litem* van de advocaat is er geen reden meer om voor het Grondwettelijk Hof minder soepele ontvankelijkheidsvoorwaarden te hanteren.

B.4.7. Artikel 7, derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof voorziet erin dat het bewijs van de beslissing van het bevoegde orgaan van de rechtspersoon om in rechte te treden « op het eerste verzoek » moet worden

voorgelegd. Die formulering laat het Hof toe om af te zien van een dergelijk verzoek, met name wanneer de rechtspersoon door een advocaat wordt vertegenwoordigd.

Die interpretatie belet niet dat een partij gerechtigd is op te werpen dat de beslissing om in rechte op te treden niet is genomen door de bevoegde organen van de rechtspersoon, maar zij moet haar opwerping aannemelijk maken, wat kan met alle middelen van recht. Zulks is te dezen niet het geval.

B.5.1. Van het vereiste belang doen slechts blijken de personen wier situatie door de bestreden norm rechtstreeks en ongunstig zou kunnen worden geraakt.

B.5.2. Als onafhankelijke vakorganisatie voor het personeel van de openbare sector, kan de verzoekende partij door de bestreden bepaling worden geraakt in zoverre die bepaling eraan in de weg staat dat haar onderafdeling, die het bij haar aangesloten personeel van de Belgische spoorwegen vertegenwoordigt, als vakorganisatie wordt uitgesloten van het sociaal overleg in het hoogste nationale overlegorgaan dat bevoegd is voor de personeelsaangelegenheden van de gereorganiseerde Belgische spoorwegen, terwijl andere vakorganisaties en met name ook het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt bij dat overleg worden betrokken. Zij heeft derhalve een voldoende belang bij de vernietiging ervan.

B.6. De excepties worden verworpen.

Ten gronde

B.7.1. De bestreden bepaling maakt deel uit van de wet van 30 augustus 2013, waarmee de hervorming wordt beoogd van de Belgische spoorwegen tot een model met twee autonome overheidsbedrijven, één spoorwegonderneming en één infrastructuurbeheerder, die beide, in samenwerking met de Staat, een nieuwe vennootschap zullen oprichten en beheren (« HR Rail » genoemd), die als enige werkgever voor het voltallige personeel zal optreden.

B.7.2. Bij artikel 3 van die wet is de Koning gemachtigd daartoe een reeks maatregelen te nemen. In het kader van die machtiging vermag de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit, op het stuk van het sociaal overleg onder meer de samenstelling van de

Nationale Paritaire Commissie te wijzigen zodat zij is aangepast aan de hervormde structuur, zij het dat daarbij een aantal basisregels in acht moeten worden genomen die in artikel 7 van de wet van 30 augustus 2013 zijn vastgelegd.

B.7.3. Artikel 11 van de wet van 30 augustus 2013 bepaalt dat de besluiten die krachtens die wet worden vastgesteld, de van kracht zijnde wettelijke bepalingen kunnen wijzigen, aanvullen, vervangen of opheffen en dat die besluiten ophouden uitwerking te hebben indien zij niet bij wet zijn bekrachtigd binnen twaalf maanden na de datum van hun inwerkingtreding.

B.7.4. Gebruik makend van die machtiging op het stuk van het sociaal overleg, heeft de Koning het besluit van 11 december 2013 « [betreffende] het personeel van de Belgische Spoorwegen » genomen. Het bij dat koninklijk besluit in de wet van 30 augustus 2013 ingevoegde artikel 116 bepaalt de samenstelling van de Nationale Paritaire Commissie overeenkomstig de in artikel 7, 11°, van de wet van 30 augustus 2013 bepaalde basisregels. Het voormelde koninklijk besluit is bekrachtigd bij artikel 2 van de wet van 24 april 2014 tot bekrachtiging van de koninklijke besluiten genomen met toepassing van de wet van 30 augustus 2013 betreffende de hervorming van de Belgische spoorwegen (*Belgisch Staatsblad* van 27 mei 2014).

B.8. In de nieuwe structuur van de Nationale Paritaire Commissie zijn er volgens artikel 7, 11°, van de bestreden wet, enerzijds, dertien vertegenwoordigers van de infrastructuurbeheerder, de spoorwegonderneming en « HR Rail » (artikel 7, 11°, a), b) en c) en, anderzijds, dertien vertegenwoordigers van het personeel (artikel 7, 11°, d) en e)). Van die laatste dertien wordt één lid aangewezen door elk van de in de Nationale Arbeidsraad vertegenwoordigde op nationaal vlak opgerichte interprofessionele organisaties van werknemers, die ook in de infrastructuurbeheerder, in de spoorwegonderneming en in HR Rail zijn vertegenwoordigd, en voor het overige wordt het personeel vertegenwoordigd door de leden benoemd door de erkende vakorganisaties « in de zin van het statuut van het personeel ».

B.9.1. De verzoekende partij klaagt aan dat de in artikel 7, 11°, d), van de wet van 30 augustus 2013 gestelde vereiste dat de vakorganisaties die vertegenwoordigd willen zijn in de Nationale Paritaire Commissie « de in de Nationale Arbeidsraad vertegenwoordigde op

nationaal vlak opgerichte interprofessionele organisaties van werknemers » moeten zijn, haar onderafdeling, de OVS, uitsluit, terwijl een andere vergelijkbare vakorganisatie bij het spoor, namelijk het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt (VSOA), wel is vertegenwoordigd.

B.9.2. De OVS en het VSOA zijn, samen met het Autonoom Syndicaat voor Treinbestuurders (ASTB), vakorganisaties die bij de Belgische spoorwegen zijn « aangenomen » om er hun vakbondsactiviteit te ontplooiën, maar zij zijn geen overeenkomstig het personeelsstatuut van de NMBS-Holding « erkende » vakorganisaties, zoals de Algemene Centrale der Openbare Diensten (ACOD) en het ACV-Transport en Communicatie (ACV-Transcom).

B.9.3. In tegenstelling tot wat de Ministerraad aanvoert, zijn de vakorganisaties vergelijkbaar wanneer het erop aankomt te bepalen of zij al dan niet deel kunnen uitmaken van de Nationale Paritaire Commissie bij de Belgische spoorwegen.

B.10.1. Wat het sociaal overleg binnen de nieuwe structuren betreft, is in de memorie van toelichting bij het ontwerp vermeld dat « door de oprichting van HR Rail de eenheid van het sociaal overleg binnen de Nationale Paritaire Commissie en van het statuut van het spoorwegpersoneel in het kader van deze hervorming behouden [blijft] » (*Parl. St.*, Kamer, 2012-2013, DOC 53-2893/001, p. 5).

B.10.2. Wat inzonderheid artikel 7, 11°, van de wet van 30 augustus 2013 betreft, vermeldt de memorie van toelichting :

« De bevoegdheidsgebieden van de enige Nationale Paritaire Commissie zullen na de inwerkingtreding van de hervorming behouden blijven. Wel zal de Koning de samenstelling kunnen aanpassen op basis van punt 11° zodat de Nationale Paritaire Commissie na de inwerkingtreding van de hervorming als volgt zal samengesteld zijn uit zesentwintig leden :

- Drie leden benoemd door de raad van bestuur van HR Rail, waaronder in ieder geval de voorzitter van de raad van bestuur van HR Rail, die van rechtswege voorzitter van de Nationale Paritaire Commissie zal zijn, en de algemeen directeur van HR Rail;

— Vijf leden benoemd door de raad van bestuur van de infrastructuurbeheerder;

— Vijf leden benoemd door de raad van bestuur van de spoorwegonderneming;

— Eén lid benoemd door elk van de in de Nationale Arbeidsraad vertegenwoordigde op nationaal vlak opgerichte interprofessionele organisaties van werknemers, die ook in de infrastructuurbeheerder, in de spoorwegonderneming en in HR Rail zijn vertegenwoordigd;

— De overige leden benoemd door de erkende vakorganisaties in de zin van het statuut van het personeel naar evenredigheid van het aantal bijdragende leden van elk van deze vakorganisaties bij de infrastructuurbeheerder, de spoorwegonderneming en HR Rail samen.

Hierdoor wordt de samenstelling van de Nationale Paritaire Commissie aangepast, zodat zij aan de hervormde structuren beantwoordt en ook na de inwerkingtreding van de hervorming als orgaan van gezamenlijk sociaal overleg voor al het personeel, al dan niet ter beschikking gesteld aan de infrastructuurbeheerder en de spoorwegonderneming, kan zorgen voor een doeltreffend sociaal overleg en voor de eenheid van het statuut van het personeel. De bevoegdheden van de Nationale Paritaire Commissie zijn van die aard dat zij weegt op personeelszaken in de ruime zin en aldus daarin een grote verantwoordelijkheid draagt. Door de vereisten gesteld aan de vakorganisaties om in de Nationale Paritaire Commissie te kunnen zetelen, wordt vooreerst gewaarborgd dat zij ten allen tijde de belangen van alle categorieën van personeel vertegenwoordigen en dat bij het formuleren van eisen voor een categorie van het personeel rekening wordt gehouden met de weerslag ervan op de situatie van de andere werknemers, niet alleen binnen de ondernemingen waarvoor de Nationale Paritaire Commissie bevoegd is, maar ook op het nationaal en interprofessionele niveau in de publieke en private sector. Het criterium van rechtstreekse of onrechtstreekse vertegenwoordiging in de Nationale Arbeidsraad is een indirecte wijze om die aansluiting bij onderscheiden niveaus van het sociaal overleg te waarborgen. Het moet tevens gesitueerd worden in de objectieve banden die tussen de Nationale Arbeidsraad en de publieke sector, in ruime zin, bestaan, en in het feit dat het algemene arbeidsrecht, dat voorzeker tot de bevoegdheid van de Nationale Arbeidsraad behoort, niet enkel de private maar ook de publieke sector aanbelangt » (*Parl. St.*, Kamer, 2012-2013, DOC 53-2893/001, pp. 26–27).

B.11.1. Zoals blijkt uit de hiervoor geciteerde parlementaire voorbereiding, heeft de wetgever naar aanleiding van de hervorming van de Belgische spoorwegen de Koning gemachtigd een aantal maatregelen te nemen met het oog op de samenstelling van de Nationale Paritaire Commissie, als orgaan van gezamenlijk sociaal overleg voor al het personeel van de Belgische spoorwegen, opdat die Commissie zorgt voor een doeltreffend sociaal overleg en voor de eenheid van het statuut van dat personeel.

B.11.2. In het licht van die doelstelling is het redelijk verantwoord dat in de Nationale Paritaire Commissie in elk geval vertegenwoordigers zitting zullen nemen die een band hebben met zowel de Nationale Arbeidsraad, als de infrastructuurbeheerder, de spoorwegonderneming en HR Rail. Een dergelijke vereiste is immers van die aard dat zij waarborgt dat bij het nemen van beslissingen door het hoogste overlegorgaan in de sociale dialoog niet alleen rekening wordt gehouden met de belangen van de verschillende

categorieën van werknemers van de Belgische Spoorwegen, maar ook met de belangen van de werknemers in het algemeen en dat het overleg in de Nationale Paritaire Commissie geconcentreerd verloopt met het overleg in de Nationale Arbeidsraad.

Doordat wordt vereist dat de in de Nationale Arbeidsraad vertegenwoordigde interprofessionele organisaties van werknemers tegelijk ook in Infrabel, de NMBS en HR Rail zijn vertegenwoordigd, wordt eveneens gewaarborgd dat de betrokken leden van de Nationale Paritaire Commissie afkomstig zijn uit dat deel van de vakorganisatie dat actief is voor de sector van de spoorwegen.

B.12.1. Het zou evenwel niet redelijk verantwoord zijn dat vakverenigingen die weinig representatief zijn voor het personeel van de Belgische spoorwegen, wel vertegenwoordigd zijn in de Nationale Paritaire Commissie, louter doordat zij voldoen aan de voormelde criteria, maar dat vakverenigingen die niet aan die criteria voldoen, zouden zijn uitgesloten, ook al geven zij blijk van een duidelijke representativiteit binnen de Belgische spoorwegen.

B.12.2. Naast de bestreden bepaling heeft de wetgever evenwel ook voorzien in een aanvullende vertegenwoordiging in de Nationale Paritaire Commissie door vakorganisaties die erkend zijn «in de zin van het statuut van het personeel van HR Rail», «naar evenredigheid van het aantal bijdragende leden van elk van deze syndicale organisaties bij de infrastructuurbeheerder, de spoorwegonderneming en HR Rail samen» (artikel 7, 11°, e), van de wet van 30 augustus 2013).

B.12.3. In de parlementaire voorbereiding is met betrekking tot die bepaling gesteld :

«De belangrijke vertegenwoordiging van de erkende organisaties in de zin van het statuut van het personeel zorgt er bovendien voor dat de effectieve representativiteit van de organisaties in de Nationale Paritaire Commissie afdoend is gewaarborgd. Naast het toelaten en verenigen van alle personeelsleden van welke categorie ook en haar aansluiting bij een nationale en interprofessionele organisatie vertegenwoordigd in de Nationale Arbeidsraad, heeft elke erkende organisatie ook nog een aantal individueel bijdragende leden die de minimumdrempel van 10 % overschrijden» (*Parl. St.*, Kamer, 2012-2013, DOC 53-2893/001, p. 27).

B.12.4. Aldus kan door middel van artikel 7, 11°, e), van de wet van 30 augustus 2013 worden gewaarborgd dat, naast de vakorganisaties die deel uitmaken van de in de Nationale Arbeidsraad vertegenwoordigde op nationaal vlak opgerichte interprofessionele organisaties van werknemers, ook vertegenwoordigers van het personeel in de Nationale Paritaire Commissie zitting nemen op basis van een voor alle vakverenigingen gelijk en objectief representativiteitscriterium aan de hand van het betalende lidmaatschap van personeelsleden van de infrastructuurbeheerder, de spoorwegonderneming en HR Rail samen.

B.12.5. Bijgevolg heeft de bestreden bepaling geen gevolgen die onevenredig zijn ten aanzien van het nagestreefde doel.

B.13. De combinatie van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet met de artikelen 5 en 6 van het Herziene Europees Sociaal Handvest waarnaar de verzoekende partij verwijst, leidt niet tot een andere conclusie.

B.14. Rekening houdend met hetgeen in B.12.4 is vermeld, is het enige middel niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt het beroep, rekening houdend met hetgeen in B.12.4 is vermeld.

Aldus gewezen in het Nederlands, het Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 17 september 2014.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

A. Alen